

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind difuzarea datelor satelitare de observare a Pământului în scopuri comerciale

[COM(2014) 344 final – 2014/0176 (COD)]

(2015/C 012/09)

Raportor: **dl Thomas McDONOGH**

La 17 iulie 2014 și la 18 iulie 2014, în conformitate cu articolul 114 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Parlamentul European și, respectiv, Consiliul au hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind difuzarea datelor satelitare de observare a Pământului în scopuri comerciale

COM(2014) 344 – 2014/0176 (COD).

Secțiunea pentru piața unică, producție și consum, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 23 septembrie 2014.

În cea de-a 502-a sesiune plenară, care a avut loc la 15 și 16 octombrie 2014 (ședința din 15 octombrie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 151 de voturi pentru, 1 vot împotriva și 4 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Tema directivei propuse este de o importanță critică pentru Uniunea Europeană. Viitorul afacerilor internaționale și bunăstarea cetățenilor Europei vor depinde într-o măsură considerabilă de controlul și exploatarea datelor despre lumea în care trăim. În prezent, aceste date sunt generate și controlate, în mare măsură, de Statele Unite și de alte țări din afara UE. Este vital ca Europa să își rentabilizeze programul spațial și producția și difuzarea de date de observare a Pământului, astfel încât UE să nu mai fie cu un pas în urmă, ci să devină lider în acest sector extrem de important.

1.2 Comitetul se pronunță cu fermitate pentru implementarea unui cadru de reglementare solid care să faciliteze dezvoltarea industriei spațiale în Europa și exploatarea datelor de observare a Pământului, pentru a sprijini creșterea durabilă și creșterea calității vieții cetățenilor europeni. Prin urmare, Comitetul salută comunicarea Comisiei cu privire la propunerea de directivă referitoare la difuzarea datelor satelitare de observare a Pământului în scopuri comerciale.

1.3 Comitetul salută propunerea de față și în contextul mai larg al politicii spațiale europene, care are o importanță vitală pentru prosperitatea și securitatea viitoare a Europei și pentru realizarea viziunii unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii, formulate în Strategia Europa 2020 ⁽¹⁾.

1.4 În plus, Comitetul subscrie opiniei Comisiei potrivit căreia este necesară o directivă prin care să se instituie un cadru juridic transparent, echitabil și consecvent, care să asigure buna funcționare și dezvoltarea pieței interne a produselor și serviciilor spațiale și, mai ales, prin care să se creeze un cadru comun pentru distribuirea datelor satelitare de înaltă rezoluție (HRDS).

⁽¹⁾ Europa 2020 – O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, COM(2010) 2020.

1.5 Comitetul se declară mulțumit cu dispozițiile directivei, care vizează crearea unui standard UE pentru distribuirea de HRDS în scopuri comerciale.

1.6 Totuși, CESE este de părere că, în Europa, industria spațială comercială s-a dezvoltat prea lent și că tehnologia și datele spațiale ar fi putut genera încă de mai devreme mai multe locuri de muncă și mai multă prosperitate. Comitetul solicită Comisiei să accelereze elaborarea politicilor și a unui cadru legislativ în domeniul spațial pentru promovarea securității, siguranței, sustenabilității și dezvoltării economice a sectorului spațial și să asigure buna funcționare a pieței interne pentru produse și servicii spațiale.

1.7 Comitetul crede cu fermitate că IMM-urile din toate cele 28 de state membre ale Uniunii care încearcă să concureze și să crească pe piața pentru datele de observare a Pământului trebuie sprijinite mai bine prin politicile adoptate. În special, Comitetul ar dori să se adopte politici menite să ducă la înlăturarea obstacolelor nejustificate de pe piața internă referitoare la reducerea la minimum a impactului financiar, care afectează în mod negativ mai ales IMM-urile.

1.8 CESE ar dori să fie prezentate propuneri privind o politică europeană de achiziții publice în domeniu spațial, care să sprijine dezvoltarea sectorului spațial comercial, care depinde într-o foarte mare măsură de procedurile instituționale de achiziții publice.

1.9 De asemenea, Comitetul dorește să existe politici care să promoveze educația unui număr mai mare de ingineri, profesioniști din domeniul TIC și absolvenți de studii economice pentru industria spațială, mai ales pe piețele în rapidă expansiune a furnizorilor și revanzătorilor de date, furnizorilor de servicii cu valoare adăugată și furnizorilor de servicii de geoinformații.

1.10 Comitetul recunoaște că securitatea este de o importanță vitală pentru cetățenii Uniunii. Totuși, CESE consideră că, dincolo de dispozițiile directivei propuse, o politică de securitate comună europeană mai cuprinzătoare ar contribui, printre altele, la abordarea problemei controlului excesiv de restrictiv asupra datelor satelitare de înaltă rezoluție (HRSD) deținut de câteva state membre.

1.11 De asemenea, CESE invită Consiliul să lucreze în armonie la elaborarea și promovarea unei politici spațiale europene care să promoveze pacea, securitatea și creșterea economică pe baza unei abordări deschise și cooperante față de dezvoltarea și exploatarea tehnologiei spațiale și a datelor pe care le generează aceasta.

1.12 Comitetul atrage atenția Comisiei asupra avizelor precedente ale CESE privind politica industrială spațială europeană ⁽²⁾.

2. Directiva propusă

2.1 Propunerea de directivă tratează subiectul difuzării, în scopuri comerciale, a datelor satelitare de observare a Pământului pe teritoriul Uniunii. În special, ea abordează o serie de aspecte legate de definirea și controlul datelor satelitare de înaltă rezoluție (*high resolution satellite data*, HRSD), considerate a fi o categorie distinctă de date care necesită un regim normativ diferențiat atunci când sunt difuzate în scopuri comerciale.

2.2 Datele satelitare de înaltă rezoluție sunt utilizate pentru furnizarea de produse și servicii geospațiale, care reprezintă o piață în creștere. Datele de acest tip au devenit indispensabile pentru monitorizarea de mediu, planificarea urbană, gestionarea resurselor naturale, precum și pentru gestionarea dezastrelor și a situațiilor de urgență.

2.3 Datele satelitare de înaltă rezoluție sunt însă importante și pentru apărarea și securitatea statelor membre și, prin urmare, crearea și diseminarea acestui tip de date de către operatorii comerciali trebuie reglementate de către statele în care sunt înregistrați acești operatori. În consecință, nu există în prezent o abordare comună la nivelul legislațiilor naționale, nici în ceea ce privește tratamentul datelor satelitare de înaltă rezoluție, nici în ceea ce privește tratamentul serviciilor și al produselor derivate din aceste date. La scară europeană, contextul descris se traduce printr-un cadru de reglementare fragmentat, caracterizat printr-o lipsă de coerență, transparență și previzibilitate care împiedică piața să-și dezvolte pe deplin potențialul.

⁽²⁾ JO C 67, 6.3.2014, p. 88; JO C 327, 12.11.2013, p. 38; JO C 341, 21.11.2013, p. 29; JO C 299, 4.10.2012, p. 72; JO C 43, 15.2.2012, p. 20; JO C 44, 11.2.2011, p. 44; JO C 339, 14.12.2010, p. 14; JO C 162, 25.6.2008, p. 24–30.

2.4 Propunerea de directivă urmărește să asigure buna funcționare a pieței interne a produselor și serviciilor de HRDS, prin stabilirea unui cadru juridic coerent privind distribuirea HRDS, să asigure un nivel adecvat și suficient de informații privind accesibilitatea HRDS în scopuri comerciale și să faciliteze concurența la nivel de furnizor de date prin crearea unui cadru juridic transparent, previzibil și echitabil în toate statele membre și prin asigurarea liberei circulații a datelor în întreaga UE.

2.5 Se intenționează ca punerea în aplicare a directivei propuse să aibă consecințe economice pozitive ca urmare a creșterii nivelurilor de transparență, de securitate juridică și de previzibilitate economică în ceea ce privește difuzarea de date spațiale. Se întrevăd o serie de efecte pozitive asupra creării și funcționării întreprinderilor, asupra vânzărilor de date de observare și asupra competitivității la nivel internațional. Pe lângă crearea directă de locuri de muncă în sectorul întreprinderilor care au ca obiect revânzarea de date și furnizarea de servicii de valoare adăugată, este probabilă și crearea de alte locuri de muncă la alte niveluri ale lanțului valoric (adică la nivelul întreprinderilor utilizatoare de HRDS și al producătorilor și operatorilor de sateliți), ca urmare a creșterii calității serviciilor și competitivității prețurilor. Se preconizează și o creștere suplimentară a numărului de locuri de muncă indirecte, întrucât crearea fiecărui loc de muncă în industria spațială atrage după sine înființarea a cinci locuri de muncă în alte sectoare.

2.6 Principalele dispoziții ale directivei propuse sunt:

- a) o definiție clară a conceptului de date satelitare de înaltă rezoluție pe baza parametrilor tehnici esențiali pentru generarea acestui tip de date;
- b) specificarea procedurii pe care trebuie să o respecte statele membre pentru verificarea și aprobarea publicării de date satelitare de înaltă rezoluție în scopuri comerciale;
- c) sistemul de raportare pe care trebuie să îl urmeze statele membre în așa fel încât Comisia să poată monitoriza suficient funcționarea directivei.

2.7 Statele membre vor avea obligația de a transpune directiva în legislația națională până la 31 decembrie 2017.

3. Observații generale

3.1 Dezvoltarea tehnologiei, produselor și serviciilor spațiale este de o importanță critică pentru viitorul Europei. După cum a mai subliniat Comitetul, „[i]mportanța spațiului pentru sporirea cunoașterii, a prosperității, a puterii economice și a capacității de inovare nu poate fi supraestimată”⁽³⁾. Avantajele economice, sociale și ecologice ale unei piețe prospere a aplicațiilor spațiale europene ar fi foarte mari.

3.2 Numai Europa este în măsură să elaboreze și să promoveze o politică spațială europeană care să promoveze pacea, securitatea și creșterea economică pe baza unei abordări deschise și cooperante față de dezvoltarea și exploatarea tehnologiei spațiale și a datelor pe care le generează aceasta.

3.3 Deși recunoaște că securitatea este de o importanță vitală pentru cetățenii Uniunii, CESE consideră că, dincolo de dispozițiile directivei propuse, o politică de securitate comună europeană mai cuprinzătoare ar contribui, printre altele, la abordarea problemei controlului excesiv de restrictiv asupra datelor satelitare de înaltă rezoluție (HRSD) deținut de câteva state membre.

3.4 Europa are nevoie de o industrie spațială comercială dinamică în toate sectoarele lanțului valoric⁽⁴⁾ pentru a-și păstra accesul independent la tehnologia spațială și la datele satelitare de observare a Pământului și pentru a-și dezvolta o industrie spațială independentă puternică.

3.5 UE a elaborat prea lent politicile și cadrele juridice pentru a asigura buna funcționare a pieței interne a produselor și serviciilor spațiale și pentru a stimula o industrie dinamică în crearea și exploatarea datelor spațiale. Dezvoltarea lentă în Europa a activităților comerciale legate de aplicațiile spațiale în aval se traduce printr-o pierdere la nivel de inovare, de creare de bogăție și de poziție de piață în diferite sectoare spațiale în fața Statelor Unite, a Rusiei, a Chinei și a altor țări.

⁽³⁾ CCMI/115 – CES2861-2013, pct. 3.1.

⁽⁴⁾ Lanțul de valori include operatorii de sateliți, furnizorii de date, revânzătorii de date (care vând HRSD provenind de la operatori de sateliți și furnizori de date din UE și din afara UE), furnizorii de servicii cu valoare adăugată, furnizorii de servicii de geoinformații, institute de cercetare), guvernele și clienții.

3.6 Europa are nevoie de o strategie comercială proactivă pentru dezvoltarea tehnologiei, produselor și serviciilor sale spațiale pe o piață mondială aflată în rapidă creștere. Această strategie trebuie să fie convenită și coordonată la nivel european, astfel încât să se asigure eliminarea obstacolelor interne din calea dezvoltării.

3.7 Strategia comercială trebuie să includă un cadru de reglementare consecvent și stabil, un fundament industrial puternic cu o bază substanțială de IMM-uri, competitivitate și eficiența costurilor, piețe pentru aplicații și servicii și acces independent în spațiu și la tehnologia, produsele și serviciile spațiale. Aceste cerințe sunt avizate în mod explicit în politica industrială spațială a UE ⁽⁵⁾.

3.8 Pentru a se asigura că există o industrie spațială comercială puternică, UE trebuie să promoveze o masă critică de întreprinderi europene, de la IMM-uri la organizații globale mari, cu activități în domeniul dezvoltării și exploatarea de produse și servicii bazate pe date satelitare.

3.9 Sunt necesare politici care să promoveze educația unui număr mai mare de ingineri, profesioniști din domeniul TIC și absolvenți de studii economice pentru industria spațială, mai ales pe piețele în rapidă expansiune a furnizorilor și revânzătorilor de date, a furnizorilor de servicii cu valoare adăugată și a furnizorilor de servicii de geoinformații.

3.10 Dezvoltarea sectorului spațial comercial depinde într-o foarte mare măsură de achizițiile publice instituționale. Existența unor dispoziții legislative prin care să se introducă o politică privind achizițiile publice în domeniul spațial, supravegheată la nivelul UE, ar prezenta o serie de avantaje pentru industrie.

4. Observații specifice

4.1 Comitetul recunoaște că politica de securitate este de o importanță vitală pentru cetățenii Uniunii. Totuși, controlul extrem de restrictiv pe care îl dețin câteva state membre asupra datelor satelitare de înaltă rezoluție (HRSD) împiedică extrem de mult dezvoltarea pieței europene a datelor de observare a Pământului și permite concurenților din afara UE să profite de această situație.

4.2 Nu există suficiente informații de bună calitate referitoare la amploarea și activitatea industriei din Europa implicate în dezvoltarea de aplicații și servicii bazate pe date satelitare. Ar trebui să se elaboreze un studiu cu privire la diferitele componente ale lanțului valoric implicate în dezvoltarea de aplicații spațiale în aval. Disponibilitatea unor informații de calitate cu privire la potențialul în materie de creștere și creare de bogăție în diferitele sectoare ar stimula piața și ar oferi o mai mare susținere pentru politici.

4.3 Piața UE a datelor satelitare de înaltă rezoluție (HRSD) este subdezvoltată în comparație cu SUA, unde există o piață unică. Poziția puternică a industriei de observare a Pământului din SUA se bazează pe disponibilitatea unor sisteme de sateliți avansate din punct de vedere tehnologic, pe existența unui cadru de reglementare clar și pe nivelul ridicat al cererii publice de date și servicii HRSD comerciale. În plus, concurenții din SUA beneficiază de o sinergie foarte eficientă dintre sectorul civil și cel militar/al apărării în termeni de cercetare și dezvoltare. Pe lângă concurența de amploare din partea SUA, există concurenți puternici din India, China, Canada, Coreea și Taiwan, care oferă HRSD pe piața europeană prin intermediul revânzătorilor de date.

Bruxelles, 15 octombrie 2014.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Henri MALOSSE

⁽⁵⁾ COM(2013) 108 final.